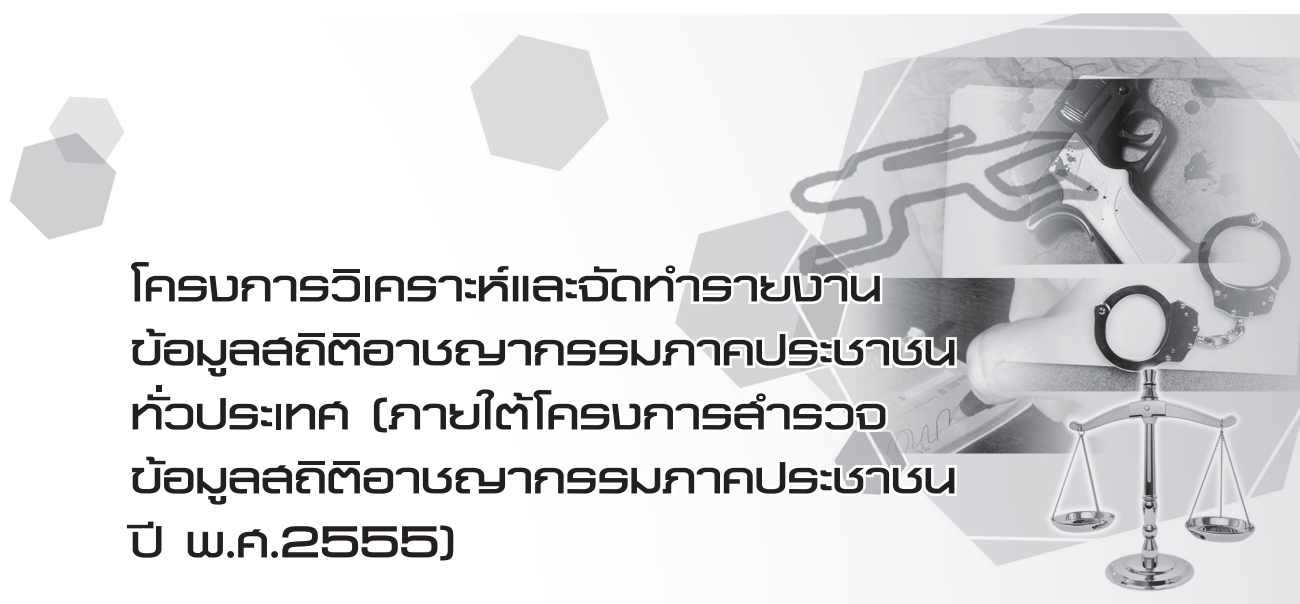

โครงการวิเคราะห์และจัดทำรายงาน ข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ทั่วประเทศ (ภายใต้โครงการสำรวจ ข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ.2555)

ดร.ภาศิริ สุวรรณานนท์ และคณะ

■ บทคัดย่อ

โครงการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ภายใต้โครงการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี 2555 เป็นงานวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือของสำนักงานกิจการยุติธรรม และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์ นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลอาชญากรรมจากผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน (Victim Survey) ให้ทราบถึงข้อมูลที่ได้จากเหยื่ออาชญากรรม เพื่อนำปัญหาข้อขัดข้องและพิจารณาประเด็นต่าง ๆ มาพัฒนาแนวทางและเตรียมการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์อาชญากรรม 4 ประเภท คือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว โดยเป็นการนำข้อมูลสถิติจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติมาวิเคราะห์เปรียบเทียบในระดับพื้นที่ และเปรียบเทียบในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในภาพรวมหรือประเด็นที่น่าสนใจของการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2551 กับ ปี 2555

ผลการวิจัยว่า เหยื่ออาชญากรรมส่วนใหญ่ ในปี 2550 และ ปี 2555 เหยื่ออาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 45-59 ปี มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีสถานภาพสมรสแล้ว มีรายได้ในระดับปานกลาง และเป็นเจ้าของครัวเรือนของตนเองส่วนชนิดของอาชญากรรม ในการสำรวจ

ทั้ง 2 ปี พบว่า อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ตามมาด้วย อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรม การแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว ตามลำดับ ทั้งในและนอกเขตเทศบาล ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นเป็นประจำ ได้แก่ การทำงานนอกบ้านในระหว่างวัน โดยไม่มีบุคคลเฝ้าบ้านในเวลากลางวัน การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง และการออกนอกบ้านในเวลากลางคืนเป็นต้น ในปี 2550 อาชญากรรมส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี ในขณะที่ ปี 2555 อาชญากรรมส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ส่วนใหญ่ การประกอบอาชญากรรมเกิดขึ้นในเวลากลางคืน ระหว่างเวลา 18.01-06.00 น. ในส่วนของอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนใหญ่ คือ การขโมยทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และมีอัตราสูงขึ้น เป็นร้อยละ 95.10 ในปี 2555 ทรัพย์สินที่ขโมยส่วนใหญ่ ได้แก่ ยานพาหนะ รวมทั้งชิ้นส่วนของยานพาหนะ ทั้งในและนอกเขตเทศบาล อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย โดยใช้วิธี การจู่โจม กระชาก ดบ ตี ต่อย ในส่วนของอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่เป็นการพยายามกระทำความผิด และล่วงเกินทางเพศ โดยไม่ใช้อาวุธ และในส่วนของอาชญากรรมการแอบอ้างการใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว พบว่า เป็นการถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัว หรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตรเครดิต หรือทำธุรกรรม โดยมีสถิติเพิ่มขึ้นจากปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 49.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.3

ในปี 2555 ประชาชนส่วนใหญ่แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมผู้กระทำความผิด คิดเป็นร้อยละ 77.5 และร้อยละ 73.7 ตามลำดับ และสำหรับผู้ที่ไม่แจ้งความส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.2 และเพิ่มขึ้น ในปี 2555 เป็นร้อยละ 66.6

■ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การดำเนินงานครั้งต่อไปควรดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มเพื่อสามารถป้องกันและช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมได้อย่างตรงจุด โดยเฉพาะ กลุ่มผู้หญิง กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี กลุ่มวัยรุ่น ผู้พวยพต่างด้าว และกลุ่มเชื้อชาติเฉพาะต่าง ๆ เป็นต้น และควรขยายการเก็บข้อมูลไปยังอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย

2. การให้ความสำคัญกับนโยบายด้านกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในกระบวนการยุติธรรมให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดจำนวนเหยื่ออาชญากรรมที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

3. เพิ่มบทบาทของหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ที่สามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาให้แก่เหยื่ออาชญากรรมได้โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

■ Abstract

Exploration of the victimization crime statistical survey project was a systematic crime study from the victims to the crime nationwide. Office of Justice Affairs, Ministry of Justice of Thailand has realized the importance of victimization crime data.

In the year 2012, Ministry of Justice of Thailand by Office of Justice Affairs in cooperation with Thailand's National Statistical Office has been organized to explore the information about victims of crime around the country in every province.

Office of Justice Affairs in cooperation with Suan Dusit Rajabhat University of Thailand have analyzed the data and prepared a report on the results of the survey and discovered the significant key findings in 4 types of crime as follows: crime against property, crime against life and body, sexual crime and crime to falsely use/personal documents.

This paper described the results of most of crime victim in the year 2008 and 2012 were male, aged between 45-59 years old, working in the private sector, marriage of marital status ,having the medium income and housing of their own.

The type of crime that occurred in the year 2008 and 2012 mostly was crime against property followed by crime against life and body, the crime of falsely using

the personal information/documents and sexual crime respectively both in and outside the municipalities.

Crime occurred most frequently on a regular basis that had the potential risk of a crime victim such as working outside the house in the daytime without someone staying at home, wearing expensive jewelry ornaments or going out of the house at night,

In the year 2008, the majority of offenders were male aged between 18-25 years old while in the year 2012, the majority of offenders were male aged between 26-35 years old.

In the year 2008 and 2012, it was found that most crime occurred at night time during 6pm to 6 am.

In the year 2008, crimes against property occur mostly were stolen at 82.10 % while in the year of 2012. IT was mostly stolen as well, but increasing to 95.10 % Most of the damaged property was the vehicles, including parts of vehicles both in and outside the municipal area.

In the year 2008 and 2012 in the case of crime against life and body, it was mostly were body injury by abducting, surging, pushing, slapping, hitting and stinging.

In the year 2008 and 2012 on the sexual crime, it was found that the offenders mostly tried to offend and sexual offender by not using the weapons.

In the year 2008 and 2012 on the case of crime to falsely use/personal documents, it was mostly a way to use the personal data or documents without permission to make a credit card or loan transactions. It was increased in the year 2008 was at 49.4 % to 54.30 % in the year 2012.

In the year 2008 and 2012 for responding to the police, most of the victim pointed that they expected to the police to arrest or punish offenders was at 77.50 % and 73.70 % respectively. For non – report to the police, most of the victim pointed that the police did not know when the incident occurred at 65.20 % while in the survey in 2012 up to 66.60%

■ Suggestions from the research

- For the Statistical Victimization Crime Survey operations in the future, should continue to collect information and analyze the special group to protect to be the victims of crime, especially a group of women, groups of children and young people under the age of 12 years, a group of teenagers, the group of illegal aliens or the transient and special race group.

- The data survey group should be expanded on victimless crime, drug addiction, and economic crime, Crime against businesses, instances of murder

and Manslaughter.

- Training for the interviewer should be filed before an operation, especially in the area of sexual crime in order to understand the queries and the ability to collect in-depth information effectively.

- The importance of reconciliation and alternative judiciary process policy would be realized to reduce the number of crime victims in the judiciary process.

- The increasing of the role of local authorities as is a unit of the village that can help victims of crime and to mediate solutions to crime victims, especially crime against life and body, the sexual crime and domestic violence action.

■ บทนำ

การสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นโครงการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมจากผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทั่วประเทศโดยตรง (Crime Victimization Survey) อย่างเป็นทางการที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมในส่วนที่ผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ อาจไม่ได้รายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่และรวมถึงคดีอาชญากรรมที่ไม่ได้ถูกรวบรวมไว้ในข้อมูลการรับแจ้งคดีอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนจึงมีความจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลอาชญากรรมที่ถูกต้องแม่นยำ

มากยิ่งขึ้น ข้อมูลดังกล่าวจะมีประโยชน์อย่างมากในการนำมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์นโยบาย และแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้สามารถตอบรับกับสถานการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงได้ต่อไป

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม เห็นความสำคัญของข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชน การสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นโครงการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมจากผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทั่วประเทศโดยตรง จึงได้ริเริ่มการพัฒนาโครงการนำร่องสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 เป็นต้นมา โดยเริ่มเก็บข้อมูลนำร่องในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคในจังหวัดนครศรีธรรมราช การสำรวจในแต่ละครั้งจะครอบคลุมถึงลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม ลักษณะของผู้กระทำผิด พฤติการณ์แห่งคดี เวลาและสถานที่เกิดเหตุ ความเสียหายและผลกระทบจากอาชญากรรม การรายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่ รวมถึงการตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผลการสำรวจข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มและข้อมูลสภาพปัญหาอาชญากรรมที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากสถิติการรับแจ้งคดีอาญาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้ขยายผลการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนไปทั่วประเทศ ซึ่งได้มีการดำเนิน

การอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551 และ ปีงบประมาณ 2555 ได้มีการดำเนินการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศโดยความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจข้อมูลการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนทั่วประเทศในทุกจังหวัด ภายใต้โครงการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ.2555 ซึ่งในการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนดังกล่าว สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานผลการสำรวจและข้อค้นพบสำคัญ (Key Findings) ในอาชญากรรม 4 ประเภทคือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว เพื่อเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สถาบันการศึกษาและสาธารณชนเพื่อเป็นพื้นฐานของอาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และใช้ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

■ วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมจากผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน (Victim Survey) ให้ทราบถึงข้อมูลที่ได้จากเหยื่ออาชญากรรม อาทิเช่น ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม ลักษณะของผู้กระทำผิด พฤติการณ์แห่งคดี เวลาและสถานที่เกิดเหตุ

ความเสียหายและผลกระทบจากอาชญากรรม การรายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่ การตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์อาชญากรรมที่ได้จากผลสำรวจ เป็นต้น

2. เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และใช้ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

3. เพื่อนำปัญหาข้อขัดข้องและพิจารณาประเด็นต่าง ๆ มาพัฒนาแนวทางและเตรียมการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในครั้งต่อไป

■ ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ปี 2555 มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ระยะที่ 1 ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานและแนวทางการจัดทำรายละเอียดโครงการ ทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการศึกษาเบื้องต้น และการจัดทำรายงานการจัดทำรายละเอียดโครงการ (Inception Report)

ระยะที่ 2 ได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลจากการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศปี พ.ศ.2555 ที่ได้จากการสำรวจของ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ และวิเคราะห์ข้อค้นพบที่สำคัญเปรียบเทียบกับข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชนที่ผ่านมาและข้อมูลอาชญากรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดสัมมนากลุ่มย่อยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ผลสำรวจ และรับฟังประเด็นข้อมูลที่เป็นปัญหา ข้อเสนอแนะในการปรับแบบสำรวจ และประเด็นข้อควรดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานในระยะต่อไปและจัดทำรายงานการศึกษาฉบับเต็ม (First Draft)

ระยะที่ 3 ได้จัดประชุม/สัมมนานำเสนอรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชน เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจัดทำเอกสารรายงานวิเคราะห์ผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศฉบับสมบูรณ์ จัดทำรายงานสรุปผลฉบับย่อ บทความวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรมและการจัดทำข้อมูลเผยแพร่ผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนเพื่อเผยแพร่ ทางเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจอาชญากรรมให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้

■ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือการหาค่าความถี่และใช้สถิติร้อยละ เพื่ออธิบายผลการสำรวจรายประเด็น นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิด และรายละเอียดลักษณะของการถูกกระทำ โดยแบ่งเป็น 8 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ ลักษณะการประสบเหตุ ลักษณะของผู้กระทำผิด เวลาและสถานที่เกิดเหตุ พฤติการณ์แห่งคดี การตอบโต้ผู้กระทำผิด ความเสียหายจากอาชญากรรม การรายงานเหตุอาชญากรรมและการดำเนินการเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม

2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบในระดับพื้นที่ (เช่น เปรียบเทียบระดับภาค/กรุงเทพมหานคร) และเปรียบเทียบในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในภาพรวม หรือประเด็นที่น่าสนใจของการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2551 กับ ปี 2555

■ ผลการวิเคราะห์สรุปผลและการเปรียบเทียบการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน พ.ศ.2551 และพ.ศ 2555

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญภาพรวมของผู้ประสบเหตุพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในวัยทำงานอายุระหว่าง 45 – 59 ปี อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายมีรายได้ระดับกลาง มีสถานภาพสมรสและมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ การสำรวจสถิติอาชญากรรม

ภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2551 และ 2555 จะพบว่าผู้ประสบเหตุอาชญากรรมเป็นเพศชายกลุ่มอายุที่อยู่ในช่วงเดียวกันคือ ช่วงอายุระหว่าง 45-59 ปีทั้งในและนอกเขตเทศบาล สำหรับอาชีพนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมทางเพศ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ฯ ในปี 2555 ในเขตเทศบาลพบว่าส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว เช่นเดียวกับการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ในปี 2551 ในขณะที่นอกเขตเทศบาลมีอาชีพเกษตรกรเช่นเดียวกัน ส่วนสถานภาพสมรสนั้นพบว่าส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว

การเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 45-59 ปี มากที่สุดมีสถานภาพสมรสแล้วและมีอาชีพค้าขาย/และประกอบธุรกิจส่วนตัวทั้งในปี 2551 และ 2555 แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรมีอัตราเป็นผู้ประสบเหตุอาชญากรรมสูงขึ้นจากปี 2551 ทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 26.9 ในขณะที่ปี 2555 ทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 31.2 โดยเฉพาะในเขตภาคที่ 1 ซึ่งในปี 2551 มีอัตราร้อยละ 6.7 ในขณะที่ในปี 2555 มีอัตราร้อยละ 10.1 ในขณะที่อัตราในภาค 3 คือภาคอีสานตอนบน และภาค 4 ภาคอีสานตอนล่าง ที่มีอัตราสูงขึ้นทั้ง 2 ระยะจากร้อยละ 46.0 เป็นร้อยละ 49.4 ในภาค 3 และจากร้อยละ 46.1 เป็นร้อยละ 49.6 ในภาค 4 ในขณะที่อาชีพเกษตรกรในภาค 9 ผู้ประสบเหตุมีอัตราสูงขึ้นเช่นกันจากปี 2551 ร้อยละ 36.7 เป็นร้อยละ 43.6 ในปี 2555

2. ลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุพบว่าส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวและไม่มีรั้วกันและพักอาศัยอยู่เป็นเวลามากกว่า 5 ปี ลักษณะที่เป็นบ้านพักอาศัยที่เป็นบ้านเดี่ยวและเป็นสถานที่ที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่มีรั้วกันแม้จะมีรั้วกันแต่ก็สามารถเข้าออกได้ง่ายนับเป็นปัจจัยมีความเสี่ยงต่อการประสบเหตุและ ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้โดยง่าย ผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ทั้งในปี 2551 และ 2555 มีลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ เป็นบ้านเดี่ยว ที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่มีรั้วกัน เช่นเดียวกันในการสำรวจสถิติทั้ง 2 ระยะทั้งในและนอกเขตเทศบาล

3. ลักษณะการประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญประเภทของอาชญากรรมพบว่าส่วนใหญ่เป็นอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปี 2551 และ 2555 มีลำดับการเกิดอาชญากรรมเช่นเดียวกัน คือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน รองลงมา คือ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว และอาชญากรรมทางเพศ ตามลำดับทั้งในและนอกเขตเทศบาล

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบสถิติอาชญากรรมในปี 2550 และ 2555 ปรากฏว่าอาชญากรรมต่อทรัพย์สินในภาพรวมกลับมีอัตราลดลงเล็กน้อยจากปี 2550 ร้อยละ 94 เหลือร้อยละ 92 ในปี 2555 ในขณะที่รองลงมา คือ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย กลับมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 จากร้อยละ 4.6 เป็น

ร้อยละ 5.2 ในปี 2555 ส่วนอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัวเพิ่มขึ้นเช่นกันจากปี 2550 ร้อยละ 1.3 เป็นร้อยละ 2.0 ในปี 2555 และอาชญากรรมทางเพศเปรียบเทียบ 2 ปีมีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 0.3

4. ลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่องพบว่าประชาชนคาดการณ์ว่า ตนเองมีโอกาสที่จะประสบเหตุอีก หากยังมีกิจวัตรหรือการกระทำโดยของบุคคลเกิดขึ้นบ่อยเป็นประจำที่มีโอกาสเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้า การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือการออกนอกบ้านในเวลากลางคืนจะมีโอกาสถูกคนร้ายเข้าไปชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ได้ ดังนั้นการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำอีก ประชาชนจึงต้องมีมาตรการป้องกันตนเอง เช่น การจัดเวรยามเพื่อป้องกันตนเองและเพื่อนบ้าน การสร้างรั้วรอบขอบชิด การติดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านและทางเดินรวมทั้งสถานที่เปลี่ยนต่างๆ การติดกล้องวงจรปิดไว้ในจุดลับ การติดตั้งสัญญาณกันขโมย การควบคุมระบบเข้าออกของชุมชนหรือหมู่บ้าน หรือการจัดระเบียบสถานที่จอดรถยนต์มิให้ถูกโจรกรรมได้ง่าย รวมทั้งมีมาตรการลงโทษตามกฎหมายที่มีความรวดเร็วรุนแรงและแน่นอน

เมื่อเปรียบเทียบกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2551 พบว่าการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุด ในภาพรวมปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 81.0 ในขณะที่ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 84.6 เมื่อดูราย

ภาคพบว่าการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุดเพิ่มขึ้นเกือบทุกภาคยกเว้นในภาคที่ 3 ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคอีสานตอนล่างมีอัตราต่ำลงเล็กน้อยโดยในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 83.0 ลดลงเป็นร้อยละ 82.5 ในปี 2555 อย่างไรก็ตามลำดับสูงที่สุดยังคงเป็นพื้นที่ภาคที่ 1 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ภาคกลางและปริมณฑลรองลงมาคือกรุงเทพมหานคร แต่ในภาค 5 ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจะมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมากจากปี 2550 ร้อยละ 75.1 เพิ่มเป็นร้อยละ 81.9

5. ลักษณะของผู้กระทำผิด

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดในกรณีผู้กระทำผิดคนเดียวพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุอยู่ในวัยผู้ใหญ่คือ 26-35 ปี เป็นการกระทำความผิดส่วนบุคคลที่ไม่ได้เข้าไปเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลและไม่มีอาการมีนเมาจากการเสพสารเสพติด การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำผิดในกรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คนพบว่า กลุ่มผู้กระทำผิด ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย เช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างจากกลุ่มในกรณีผู้กระทำผิดคนเดียวคือ ช่วงอายุที่กลุ่มของกรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มแรก คือมีอายุในช่วงวัยรุ่นถึงวัยรุ่นตอนปลายระหว่าง 18-25 ปีและไม่แน่ใจว่าผู้กระทำผิดเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมืองหรือไม่ รวมทั้งไม่ทราบ/ไม่แน่ใจว่าผู้กระทำผิดมีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไม่เคยรู้จักกับเหยื่ออาชญากรรมมาก่อน

ในการเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดการประสพเหตุในกรณี

มีผู้กระทำผิดเพียงคนเดียว ในภาพรวมทั่วประเทศปี 2550 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 18-25 ปี ผู้ประสพเหตุไม่แน่ใจว่าผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิก ๆ ของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมือง ในขณะที่ 2555 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดเป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี ไม่เป็นสมาชิก ๆ ของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมือง ไม่มีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุ เป็นคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน และผู้ประสพเหตุส่วนใหญ่ สามารถจดจำผู้กระทำผิดได้

เมื่อเปรียบเทียบกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2550 พบว่าผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวในภาค 5 ภาคเหนือตอนบนมีสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมาคือภาค 2 ภาคตะวันออก ร้อยละ 57.9 และภาค 1 พื้นที่ภาคกลาง ร้อยละ 56.6 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสถิติในปี 2555 พบว่ากรณีที่มีผู้กระทำผิดเพียงคนเดียวนั้นจะมีสัดส่วนมากที่สุดยังคงเป็นในภาค 5 คือร้อยละ 77.3 รองลงมา คือ ภาค 8 ร้อยละ 58.8 และภาค 3 ร้อยละ 56.6 ตามลำดับ

6. เวลาและสถานที่เกิดเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญช่วงเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุพบว่าช่วงเวลาเกิดเหตุจะอยู่ในช่วงเวลากลางคืนและส่วนใหญ่ไม่ทราบช่วงเวลาที่เกิดเหตุแน่นอนหรืออยู่ในช่วงที่เป็นเวลาหลับสนิทไม่รู้ตัวหรือไม่มีโอกาสป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรม คือช่วงเวลา 24.01 - 03.00 น. การสำรวจสถิติอาชญากรรมในปี 2551 พบว่า อาชญากรรม

ส่วนใหญ่เกิดในเวลากลางคืนในช่วงเวลา 18.01 - 06.00 น. มากที่สุด ในขณะที่ปี 2555 ระยะเวลาการเกิดอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางคืนเช่นเดียวกัน เมื่อจำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบเหตุพบว่า อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ เกิดขึ้นในเวลากลางคืน ในขณะที่เหตุอาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางวัน ระยะเวลาวิกฤติของอาชญากรรมมากที่สุดในปี 2551 เป็นเวลากลางคืนไม่ทราบช่วงเวลาและระหว่างเวลา 24.01 - 03.00 น. ในขณะที่ ปี 2555 ระยะเวลาวิกฤติของอาชญากรรมยังคงอยู่ในช่วงเดียวกัน ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างคือ อาชญากรรมทางเพศที่เปลี่ยนจากเวลากลางคืนในปี 2550 เป็นเวลากลางวันในการสำรวจปี 2555 กลับพบว่าส่วนใหญ่เกิดเหตุในเวลากลางวัน

เมื่อเปรียบเทียบกรุงเทพมหานครและภาค 1 - 9 ในการสำรวจปี 2551 พบว่าระยะเวลาในการเกิดเหตุทั่วประเทศมากที่สุดอยู่ในช่วง 18.01 - 06.00 น. คิดเป็นร้อยละ 36.50 ในขณะที่การสำรวจในปี 2555 ระยะเวลาในการเกิดเหตุทั่วประเทศมากที่สุดอยู่ในช่วง 18.01 - 06.00 น. โดยสถิติมากที่สุดในปี 2551 คือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 46.5 ส่วนในปี 2555 สถิติมากที่สุดคือในพื้นที่ภาค 2 พื้นที่ภาคตะวันออก ร้อยละ 61.80 ส่วนสถานที่ในภาพรวมยังคงเป็นที่พักอาศัยของผู้ประสบเหตุในทุกพื้นที่

7. พฤติการณ์แห่งคดี

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมต่อทรัพย์สินทรัพย์สินที่ถูกขโมยส่วนใหญ่คือ การขโมยทรัพย์สิน และเป็นทรัพย์สินที่สามารถนำติดตัวไปได้ เช่น กระเป๋าเอกสาร กระเป๋าถือ กระเป๋าตังค์ โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพา คดีการลักทรัพย์ในเคหสถานการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายพบว่า การถูกกระทำ ส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย โดยส่วนใหญ่ คือ การจู่ด กระชาก ผลัก ตบตี ต่อย และได้รับบาดเจ็บ อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป

การวิเคราะห์อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่คือ พยายามที่จะกระทำอนาจาร/ พยายามล่วงเกินทางเพศ อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป อาชญากรรมทางเพศเป็นสภาพปัญหาที่เป็นอาชญากรรมในมุมมืดหรือ Dark figure หรือ Hidden crime

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมคดีการแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัวถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัว หรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตรเครดิต หรือทำธุรกรรม เช่น กู้เงิน จ่ายหนี้ หรือปลอมแปลง หรือใช้ในการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ โดยเจ้าของไม่รู้ตัวจนกว่าจะได้รับแจ้งจากทางธนาคาร

ในการสำรวจอาชญากรรมต่อทรัพย์สินในปี 2551 พบประเด็นว่า ลักษณะอาชญากรรมต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ เป็น การถูกขโมย หรือ พยายามขโมย ร้อยละ 82.1 ในขณะที่การสำรวจในปี 2555 พบว่าประเภท

การขโมยทรัพย์สินนั้น ลักษณะของการถูกกระทำส่วนใหญ่ คือถูกขโมยเช่นกันแต่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95.1 ทั้งในและนอกเขตเทศบาล

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2551 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 73.3 และ 79.8 ตามลำดับ โดยใช้วิธี การจู่โจม กระทบตบตี ต่อย และได้รับบาดเจ็บ คิดเป็นร้อยละ 73.8 และร้อยละ 68.6 ตามลำดับ ในกรณีของการใช้อาวุธนั้นการสำรวจในปี 2551 พบว่าอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดใช้อาวุธร้อยละ 48.2 ในขณะที่จากการสำรวจในปี 2555 การถูกกระทำผิดต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดใช้อาวุธ ร้อยละ 51.5

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2551 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมทางเพศพบประเด็นว่าส่วนใหญ่เป็นความพยายามที่จะกระทำความผิดและพยายามล่วงเกินทางเพศ และผู้กระทำผิดไม่ใช้อาวุธ ในส่วนของการข่มขืนกระทำชำเรานั้นพบว่าเป็นปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 27.7 ส่วนในปี 2555 นั้นกลับมีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 19.0 เมื่อเปรียบเทียบกับในและนอกเขตเทศบาลพบว่า ในเขตเทศบาลปี 2550 และ 2555 เป็นการกระทำความผิดและล่วงเกินทางเพศมากที่สุด ส่วนนอกเขตเทศบาลในปี 2551 พบว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเรามากที่สุดแตกต่างจากนอกเขตเทศบาลในปี 2555 ที่กลับพบว่าเป็นการข่มขืนคุกคามด้วยวาจาว่าจะข่มขืนกระทำชำเรามากที่สุด

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2551 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมการแอบอ้างใช้

ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว ในปี 2551 และ 2555 ส่วนใหญ่ ถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัวหรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตรเครดิตหรือทำธุรกรรม เช่น กู้เงิน จ่ายหนี้ หรือปลอมแปลง หรือใช้ในการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ เพียงแต่มีสถิติเพิ่มขึ้นโดยในปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 49.4 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 54.3 ในปี 2555 มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 101 - 10,000 บาท ในขณะที่ปี 2555 มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นเป็นอยู่ระหว่าง 10,000 - 50,000 บาท ซึ่งจำนวนเงินที่เสียหายเพิ่มขึ้นทั้งในและนอกเขตเทศบาล

8. การตอบโต้ผู้กระทำความผิด

การตอบโต้ผู้กระทำความผิดของผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ผู้ประสบเหตุจะไม่มีโอกาสตอบโต้เนื่องจากไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุซึ่งผู้กระทำผิดได้เข้ามาก่อเหตุในขณะที่ผู้ประสบเหตุไม่รู้ตัวทั้งในและนอกเขตเทศบาล

ในประเด็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมในการสำรวจปี 2551 พบว่าผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ไม่ได้รับบาดเจ็บจากอาชญากรรมร้อยละ 86.3 ในขณะที่ข้อมูลที่ได้ในภาพรวมยังมีความสอดคล้องกันทั้งในและนอกเขตเทศบาลกับการสำรวจสถิติปี 2555 ที่พบว่าในภาพรวมทั่วประเทศผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ระบุว่าตนไม่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุที่เกิดขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 87.3 โดยสถานที่รักษาพยาบาลส่วนใหญ่ คือ โรงพยาบาล แบบผู้ป่วยนอก ส่วนความเสียหายในการขาดรายได้จากการติดต่อดำเนินคดีในการหยุดงานการสำรวจในปี 2551 พบว่าผู้ประสบเหตุต้องสูญเสีย

เวลาทำงานร้อยละ 50.4 สอดคล้องกับการสำรวจในปี 2555 พบว่าผู้ประสบเหตุคิดเป็นร้อยละ 49.7 ที่ระบุว่า การหยุดงานจากการติดต่อดำเนินคดีมีผลให้ตนขาดรายได้

เมื่อเปรียบเทียบสถิติกรุงเทพมหานคร และ ภาค 1 - 9 พบว่าประเด็นสำคัญอยู่ที่มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากอัตราการหยุดงานหรือสูญเสียเวลาทำงานจากอากรบาดเจ็บต่อวันรวมผู้ประสบเหตุทุกประเภทมีอัตราสูงขึ้นจากปี 2551 พบว่าอัตราหยุดงานเฉลี่ยทั่วประเทศจำนวน 23.25 วัน ในขณะที่ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 35.74 วัน เมื่อเปรียบเทียบรายภาคพบว่าภาคที่มีอัตราสูงขึ้นมากที่สุดคือ ภาค 8 ซึ่งเป็นภาคใต้ตอนบนจากเดิมเฉลี่ย 28.84 วันเป็น 231.92 วัน โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย สถิติในภาค 8 สูงขึ้นจากเดิมปี 2551 คิดเป็นเฉลี่ย 32.78 วันเป็น 239.92 วัน

9. การรายงานและไม่รายงานเหตุอาชญากรรมต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของกรณีการแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีแจ้งเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบนั้น เหตุผลของการแจ้งส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้นและให้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ส่วนการไม่รายงานเหตุอาชญากรรมในภาพรวมทั้งประเทศ ผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น สำหรับสาเหตุที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะผู้ประสบเหตุคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ คิดเป็นร้อยละ 66.6

จากการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในภาพรวมทั้งประเทศปี 2551 พบว่าผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น ร้อยละ 65.2 ส่วนในปี 2555 มีอัตราเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66.6 สำหรับสาเหตุไม่มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะผู้ประสบเหตุคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ ในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 62.0 ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.8 จากสถิติในประเด็นการไม่แจ้งความนี้ส่วนใหญ่ยังคงระบุว่าคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ ในกรณีแจ้งความนั้นส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 77.5 ส่วนในปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 73.7 ตามลำดับ

ในกรณีของความรวดเร็วในการตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในปี 2551 พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุหลังจากแจ้งเหตุแล้วภายใน 30 นาที ร้อยละ 38.0 ส่วนในปี 2555 พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้เวลาภายใน 30 นาทีเช่นกัน แต่มีอัตราลดลงเป็นร้อยละ 28.7

■ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การดำเนินงานสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในครั้งต่อไปควรเพิ่มนโยบายดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะพื้นที่ เนื่องจากสภาพปัญหาและการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของแต่ละพื้นที่หรือในแต่ละภาคย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ

ประเทศอังกฤษที่มีการแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 3 เขตคือ สกอตแลนด์ อังกฤษและเวลส์ และเขตไอร์แลนด์เหนือ และประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการดำเนินการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามมลรัฐที่มีสภาพแวดล้อมและลักษณะทางสังคมที่แตกต่างกัน

2. ควรมีนโยบายเข้าร่วมเป็นสมาชิกการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมกับโครงการของ The International Crime Victimization Survey (ICVS) หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ United Nation Office on Drugs and Crimes (UNODC) เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความเป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น และควรมีนโยบายการเชื่อมโยงด้านข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนของกลุ่มประเทศในอาเซียน(ASEAN Community)

3. การให้ความสำคัญกับนโยบายด้านกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในกระบวนการยุติธรรมให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดจำนวนเหยื่ออาชญากรรมที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการเพิ่มบทบาทของหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต.ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ที่สามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาให้แก่เหยื่ออาชญากรรมได้โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

4. ควรมีการขยายการเก็บข้อมูลไม่สามารถเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมที่เป็นอาชญากรรมที่ไม่มีเหยื่อ (Victimless crime) เช่น การติดยาเสพติด และยังไม่สามารถเก็บข้อมูลอาชญากรรมที่เกิดจากการประกอบธุรกิจหรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Crime against

businesses) อาชญากรรมทางธุรกิจการค้า และฆาตกรรมที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน (Instances of murder) และฆาตกรรมโดยประมาทหรือไม่ได้ไตร่ตรองไว้ก่อน (Manslaughter)

5. การดำเนินงานสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในครั้งต่อไปควรดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มเพื่อสามารถป้องกันและช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมได้อย่างตรงจุด โดยเฉพาะ กลุ่มผู้หญิง กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี กลุ่มวัยรุ่น ผู้อพยพต่างด้าว และกลุ่มเชื้อชาติเฉพาะต่าง ๆ เป็นต้น

6. ควรมีการอบรมผู้เก็บข้อมูลก่อนการดำเนินงานลงพื้นที่จริง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศเพื่อให้มีความเข้าใจในแบบสอบถามและความสามารถในการเก็บข้อมูลเชิงลึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การปรับเปลี่ยนสำรวจครั้งต่อไปควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มของผู้ใช้ข้อมูลหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสามารถได้ข้อมูลตรงจุด

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในกระบวนการยุติธรรมให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดจำนวนเหยื่ออาชญากรรมที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

2. การเพิ่มบทบาทของหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. สำนักงานเขตของพื้นที่ในกรุงเทพมหานครต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานทางด้านสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ประชาบดีและ หน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ที่สามารถช่วยเหลือเหยื่อ

อาชญากรรมและการใกล้เคียงแก้ปัญหาให้แก่เหยื่ออาชญากรรมได้โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศและการกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว/และการดำเนินงานหลังเกิดเหตุแล้ว

3. การออกตั้งด่านและการตรวจตราในเวลากลางวันและกลางคืนของเจ้าหน้าที่ตรวจโดยเฉพาะในเวลากลางคืนที่มีสถิติอาชญากรรมสูง (ช่วงเวลา 18.01-21.00 น.) รวมทั้งการตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยว่าจะมีการใช้ยาเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันการก่อเหตุอาชญากรรม

4. ควรเน้นนโยบายเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การจัดสถานที่ให้มีไฟฟ้าส่องสว่าง การจัดที่อยู่อาศัยให้มีรั้วรอบขอบชิด การฝากบ้านไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีที่ไม่มีผู้พักอาศัยในครัวเรือนเป็นเวลานาน เป็นต้น เพื่อเป็นการปิดโอกาสในการประกอบอาชญากรรมและป้องกันการประกอบอาชญากรรมซ้ำ

5. ควรสร้างกิจกรรมที่เพิ่มความรู้จักคุ้นเคยของคนในชุมชน สัมพันธภาพที่ดีในชุมชนจะได้ช่วยเหลือสอดส่องภัยอาชญากรรมในชุมชนร่วมกันการป้องกันอาชญากรรมต่อเนื่อง/การกระทำความผิดซ้ำ

6. ควรเน้นการดำเนินงานโครงการที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น เช่น โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ การป้องกันตนเองไม่ให้

ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำการจัดเวรยามเพื่อป้องกันตนเองและเพื่อนบ้าน การสร้างรั้วรอบขอบชิด การติดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านและทางเดินรวมทั้งสถานที่เปลี่ยวต่างๆ การติดกล้องวงจรปิดไว้ในจุดลับ การติดตั้งสัญญาณกันขโมยการควบคุมระบบเข้าออกของชุมชนหรือหมู่บ้าน หรือการจัดระเบียบสถานที่จอดรถยนต์มิให้ถูกโจรกรรมได้ง่าย และอาสาสมัครตรวจร่วมตำรวจ

7. การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรม มีมาตรการลงโทษตามกฎหมายที่มีความรวดเร็ว รุนแรงและแน่นอน โดยเฉพาะมาตรการที่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชน

8. การจัดทำหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินเพื่อสามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมได้ทันที โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเพศที่เหยื่ออาชญากรรมส่วนใหญ่จะแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจทางโทรศัพท์ การประชาสัมพันธ์หรือให้ข้อมูลประชาชนผ่านสื่อประเภทต่างๆ ถึงขั้นตอน/สิทธิในกระบวนการยุติธรรม การสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

9. การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดโครงการให้ความรู้และการศึกษากับเหยื่ออาชญากรรม การอบรมกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม และการให้เอกสารความรู้ในการป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

■ เอกสารอ้างอิง

- พรชัย ชันดี. 2553. **ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์.** กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2: หจก.สุนทรพิสัย .
- รัตนะ วรบัณฑิตและสมศักดิ์ ศรีสันติสุข. 2554. **วัฒนธรรมของเด็กที่ไม่กระทำ ความผิดซ้ำ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2531. **อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. 2551. **รายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ พ.ศ. 2550 (โครงการสำรวจ ปี พ.ศ. 2551).**
- Brantingham, Pat L.,and Paul L. Bartingham. 1990. Situational crime prevention in Practice, Canadian Journal of Criminology 32:17-40.
- Bursik Robert J.1988. Social Disorganization and Theories of Crime and Delinquency : Problem and Propects.Criminology 26:519-551
- Inciardi et al.1993.Street Kids, Street Drug, Street crime : An Examination of Drug use and Serious Delinquency in Miami:Belmont,Ca:Wadworth.Inc.
- Jeffery, Ray C. 1977. Crime Prevention through Environment Design. Second Edition. evenly Hills,C.A:Sage.
- Decker et al.1993.Perceptual deterrence among active residential burglars: A Research note. Criminology 31(1) 135-147.
- Cohen, Lawrence E.and Marcus Felson. 1979. Social Change and Crime rate trends: A routine activities approach. American Sociological Review 44: 588-609.
- Cohen Albert K .1955. Delinquent Boys: The Culture of Gangs. Glencoe, Ill: Free Press.
- Cornish, Derek B. and Ronald V.Clark.1986. The Reasoning Criminal :Rational Choice Perspectives on Offending. New York : Springer.
- Harvey Cleckley.1941. The Mask of Sanity, St Louis:V.Mosby.
- Gibbs, Jack. 1968. Crime, punishment, and deterrence, Southwestern Social Science Quarterly p 48:515-530
- Master, Ruth and Cliff Roberson.1990. Inside Criminology. Englewood Cliffs, NewJersy:Prentice Hall.
- Shoemaker, Donald J. 1999. Theories of Delinquency :An Exanimation of Explanation of Delinquent Behavior (2nd ed) New York:Oxford University Press.

